

Årgång 1

1980

Nr 1

TIDSKRIFT
för
VÄRMLÄNSK KULTUR

Årgång 1

1980

Nr 2

TIDSKRIFT
för
VÄRMLÄNSK KULTUR

20 ÅR MED

Värmländsk kultur

EN KRÖNIKA AV BERNHARD GRANHOLM

Värmländsk Kultur kom ut med sitt första nummer 1980 med en akvarell av *Lars Lerin* på första sidan.

Numret innehöll en programförklaring av redaktionen, som bestod av *Maj-Britt Bergdahl*, *Berith Carlsson*, *Håkan Eles* och *Peter Olausson*. Det fanns också en lycka-till-hälsning av landshövding *Bengt Norling* vari han innefattade vad som ryms inom begreppet kultur. Han konstaterade att Värmländsk kultur är "en mångskiftande företeelse" och räknade som exempel upp museer, folkhögskolor, turisttrafik, arkiv, folkdans, folkmusik, folkmål, etnologi, hemslöjd, konst och litteratur. Man kan nu konstatera att de ansvariga uppfyllt detta under tidningens hittillsvarande 20 år. Som framgår av bild hette tidningen "Tidskrift för Värmländsk Kultur". Redaktionen frågade i nummer ett "Vad ska tidskriften heta?". Man utlyste en namntävling.

Värmländsk Kultur var som synes tidigt ute att visa *Lars Lerins* konst. *Bengt Berg* skrev i en artikel om konstnären:

"... *Lars Lerins* bilder är en varm och trovärdig dokumentation av folk och bygd i *Sunnemo socken* ... opatetiska hyllningar till den numera olönsamma generationen människor ..."

I övrigt gav nummer 1 prov på den omfattande betydelsen av begreppet kultur och som sedan varit en ledstjärna för tidskriften under de 20 åren. Där fanns artiklar om sockenböcker, folkmusik, reseskildringar, arkivverksamhet, folkdans och kulturtidskrifter.

Nummer 1 av tidningen tycks ha mottagits i stort sett väl, några inlägg gav upphov till genmäle och blev sakligt bemötta i kommande nummer. Huruvida genmälena gjordes i affekt går måhända inte att belägga, men man kan spåra känsla och indignation mellan raderna.

KONTROVERSIELLT

Klart är dock att förstasidan på nummer 2 blev upphetsande av döma av de telefonsamtal ansvarige utgivaren fick med anledning av *Karin Broos* i *Hagfors Den stora dagen*.

Om man av detta att döma ser vad som då kunde väcka anstöt, så har jag i de 20 årgångarna funnit sådant som skulle kunna anses vara mer stötande, t ex *Naken kvinna* i ett nummer från 1994 och *avbildningar från Pilgrimstapeten i Ransby* i 1998 års årgång. Detta skulle kunna vara stoff till den nu år 2000 nyväckta pornografidebatten. I sammanhanget kan nämnas kommentarer om *Jackie Collins* författarskap i nummer 5-6/1989. Allt mänskligt beteende är som bekant kultur och bör väl tålas att beskrivas och debatteras i *Värmländsk Kultur*

Annan kontroversiell kultur och konst omnämndes i nummer 2/1981 där *Håkan Eles* porträtterade *Robert Jäppi-*

SÅ LÄNGE JAG JOBBADE PÅ BRUKET VAR JAG EN SIMPEL AMATÖR -- MEN SOM JAG ÄVEN VAR EN URUSEL ARBETARE OCH FICK SPARKEN FRÅN BRUKET, BLEV JAG PLÖTSLIGT PROFESSIONELL -- MEN DET ÄR KLART, JAG MÅLAR JU FORTFARRA LIKA ILLA SOM FÖRUT MEN PÅ ETT MER LEGITIMT SÄTT, OM NI FÖRSTÅR VAD JAG MENAR ---

TECKNING AV LARS H. BROBERG.

RIKSSPELMANNEN HANS BRYNTESSON HAR SPELAT EN STOR ROLL FÖR UTVECKLINGEN AV VÄRMLÄNSK KULTUR.

TIDSRIFT nr
**VÄRMLÄNSK
KULTUR**

Årgång 3

1982

Nr 3

nen, vars refuserade konstverk hamnade på soptippen 1970. Jäppinen presenteras som intressant konstnär och även som kunnig forskare.

Om konst i allmänhet och vad som är konst började debatteras redan i nummer 1/1980. Där gjorde Karin och Marc Broos ett inlägg Amatörer kontra proffs. De skrev bl.a.

"Med anledning av att Munkfors kommun vänt sig till amatörer vid inköp av konst för utsmyckning av kommunalhuset ..."

För att rita huset har självfallet arkitekter anlåtats, och yrkeskunniga byggnadsarbetare har byggt det.

Varför är det inte lika självklart att man vid den konstnärliga utsmyckningen anlitar professionella konstnärer?

Artikeln fick bemötande i nummer 2/1980 av Lars H Broberg från Skoghäll med en fyndig teckning:

Så länge jag jobbade på bruket var jag en simpel amatör ... men som jag även var en urusel arbetare och fick sparken från bruket, blev jag plötsligt professionell -- men det är klart, jag målar ju fortfarande lika illa som förut men på ett mer legitimt sätt om ni förstår vad jag menar ... "

Det ligger något i argumenten från båda håll även om jag tycker att debattörerna delvis "pratar" förbi varandra. Huruvida konst är konstnärens eller betraktarens "marknad" har nog alltid varit en olöst fråga och kommer säkert att så förbli.

Även ett annat inlägg i nr 1/1980, Charles Kassmans Den värmländska kulturen? fick bemötande. Charles Kassman:

"När jag kom till Värmland 1970 så var allt jag visste ...: här stod Frödings och Selmas vaggor ... den diffusa bilden stämde ganska väl också med värmlänningarnas uppfattning om den kulturella verkligheten ... Lättsinnets och det glada bohemiets förlovade land ... Man vill inte riktigt medge, eller ens sätta sig in i det faktum att Bengt Berg, ... och många andra i Värmland bosatta konstnärer inom olika gebit är så mycket värdefullare för kulturlivet i länet av i dag än alla spöken ...

Bort med fjantet för 'martnar' och 'valor' ... försök inte skymma den (kulturen) med det överdrivna fjantet om martnar och valor, kavaljerer och jäntor! Den delen av det värmländska är inte livsviktigt -- men den är lättsäld, ... (kulturen) får slåss -- alltför hårt -- mot spöken och det lättköptas förespråkare."

I nummer 2/1980 genmälte lärarna Birgit Södervall från Brunskog och Gösta Johannesson från Holmedal och i nummer 3/1980 Arne Johansson, bildkonstnär:

"Det finns så kallade kulturarbetare, som verkar för att favorisera de 'yrkesverksamma' konstutövarna och skapa ett monopol för att därigenom hindra 'amatörer' från att konkurrera."

samt ordföranden i Värmlands Folkmålsförening Arnold Långström, Karlskoga:

"Vad är det för fel på traditioner? ... Är det nu så fel att låta folk se hur våra förfäder levde och arbetade? ... Jag håller gärna med om, att en del av martnarna har urartat, men därför skall de inte skrotas, utan istället bör man försöka återställa dem till deras ursprung. ... valor har jag klassat som hedniska prästinnor. ... För det är väl inte sådana verksamheter som Gammelvala i Brunske och Klarhölja i Norra Råda som Kassman vill åt? ... Kultur skapas inte enbart av konstnärer, kulturen skapas av hela folket i det dagliga livet"

Att göra rättvisande citat ur artiklar är svårt. Jag söker dock

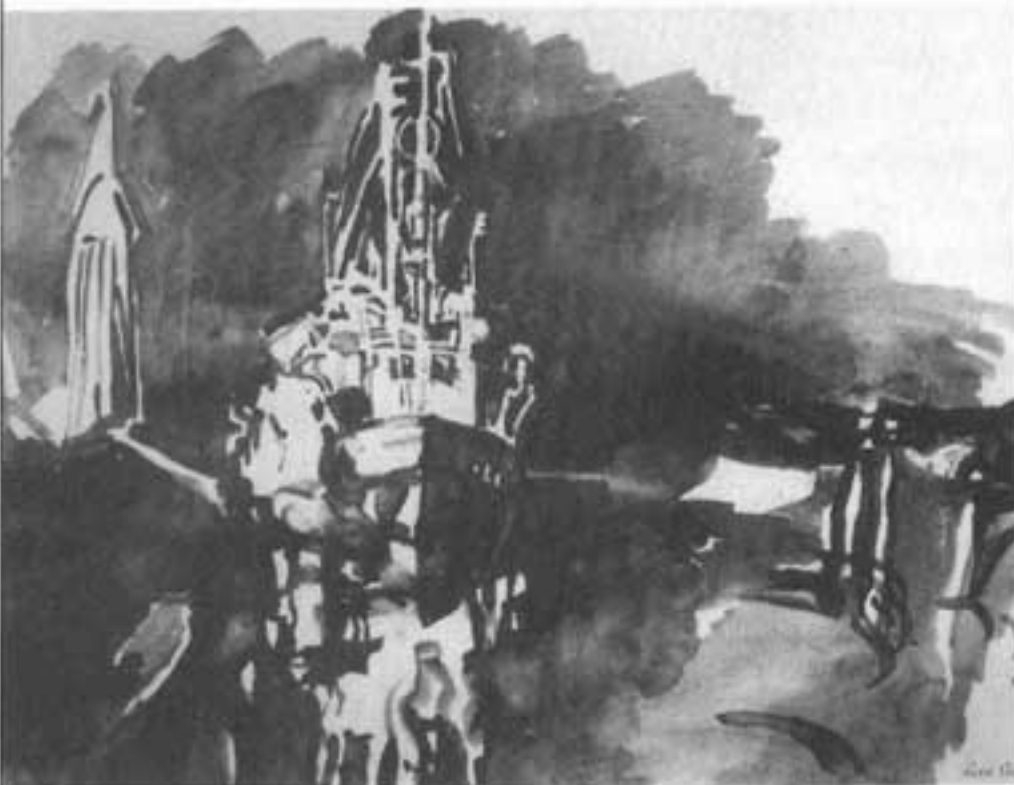
Värmländsk KULTUR

ÅRGÅNG 5

PRIS KR 10,-

VÄRMLÄNDSK KULTUR NR 3 1984

Värmländsk kultur
Box 55 Värmland
401 08 Jönköping

inte medvetet förvanska författarnas inlägg utan söker göra urvalet representativt för åsikten i hela artikeln. För den som vill ha helheten finns möjlighet att förskaffa de äldre numren från kansliet. Denna debatt som bröt ut i de första numren tyder på ett då uppdämt behov. Debatten är tidlös och skulle kunna föras idag. Den fortsätter inte lika intensivt genom de 20 årgångarna men här och där bränner det till.

I nr 3/1980 presenterade *Maj-Britt Bergdahl* Karlstadsavdelningen av den nybildade Regionmusiken med traditioner från Kungl Värmlands Regementes, 12:s, musikkår. 1980 var man fylld av framtidsoptimism. Musikkårens uppgifter var nu förutom att utföra uppdrag för försvaret även att medverka i musikteaterns föreställningar samt att betjäna föreningsliv och skolor.

Regionmusikens Karlstadsavdelning var förlagd i Klaraborgs herrgård. Den ingick i Bergslagens musikregion, som omfattade Värmlands, Örebro, Kopparbergs och Gävleborgs län. Chef för regionen var regionkapellmästare *Allan Weinberg*. Avdelningen i Karlstad var uppdelad instrumentalt i 4 ensembler.

Ur 1981 års årgång kan nämnas "Möte med glittrande vatten" av *Rolf Edberg* i nummer 1. I nummer 3 skrev *Peter Olausson* om torpinventering. I en sådan inventering ingår att man studerar gamla kartor och husförhörslängder och sedan ger sig ut i terrängen för att söka kvarlevor och spår av torpen. Man sätter upp skyltar och markeringar där torpen har legat. Olausson berättade om en torpinventering, som började 1978, i Stömne i Stavnäs socken. Man dokumenterade 500 namn inom Stömne, både nu gällande och bortglömda. Studie-

cirkeln, som utfört torpinventeringen, avslutade vårens verksamhet 1981 med en utställning av kartor, foton, historiska dokument och föremål.

1982 fortsatte kulturdebatten med inslag av *Hans Harvig* och *Greta Mörk* där den senare citerar Collianders Ordhandboks definition av ordet "kultur":

"Sammanfattningen av alla inlärdas livsytringar som kännetecknar framåtskridandet i mänskliga samhällen."

I 1982 års första nummer "dök" ångfartyget Freja upp för första gången i Värmländsk Kulturs spalter, här fortfarande på Frykens botten, återfunnen 6 år tidigare. I numret därefter redogjordes för *Johan Backlunds* arbete med en Värmlandsbibliografi samt arbetet med en forskarkatalog för Värmland. Ett referat från kyrkoherde Peter Björkmans skildring av "Arvikamårten" 1824 återgavs i nummer 3 innehållande bl a "Det stora folkslagsmålet":

"Han (en järnvägsbromsare, som varit gardist vid Svea livgarde) hade bundit ihop skälpunder med en läderrem och med dess svängande från höger till vänster ryckte han in på gården (vid nuv Folkets Hus), där bönderna stöp som flugor. Då sprang en Älgå-finne fram, drog 'lillpukkon', en liten kort finnkniv, och hackade bromsaren i ryggen, så att han stöp och blev nedtrampad. ... Bromsaren var så sönderhackad att det dröjde flera månader innan han var återställd."

1983 försvann delen "Tidsskrift för" ur namnet. Logon i vinjetten började likna dagens och det kom färglinjer på förstasidan. Reportage från Värmlands Museum görs av *Britt-Marie Insulander* och *Ann-Marie Olsson*. Inflyttningen av arkiven i Gamla Badhuset året förut uppmärksammades av *Lena Andersson*.

1984 uppmärksammades Karlstads 400-årsjubileum. Reportage om enskilda byggnader, bl.a. om fängelset och Expositionshuset, gjordes. Båda var hotade. De är två av de nio byggnader som klarade branden 1865. Expositionshuset stod färdigt i juli 1862 och hade tillkommit på initiativ av Värmlands Hushållningssällskap för utställning av lantbruksredskap och slöjdalster. I nummer 2 avhandlades pilgrimsvandringarna, de värmländska arbetsvandringarna och Nysättersmårten. Nummer 4 handlade om ett av de fyra elementen, **eld**. Elden i Värmland finns och har funnits såväl fysiskt som symboliskt. Om inte något om Karlstadbranden 1865 funnits med i tidningen hade det varit något som fattats. Där nämns även fem tidigare stadsbränder. Även den ödeläggande branden i Ransätters kyrka 1983 har sin artikel. 1984 fanns ännu ingen ny kyrka uppbyggd. Elden har funnits även som medel i näringarna – vid svedjebränning och i gruvor och järnbruk. "Eld i berget" heter den artikeln syftande på anropet i gruvan. Som kontrast till den tidskomprimerade elden skriver *Peter Olausson*, *Lena Andersson* och *Aase Bang* om engagemangets eld som lever i oss själva. Och sist och slutligen om de långvariga och eviga "eldarna" i universum och i religionen.

I 1985 års andra nummer skrev Peter Olausson om Kabel-TV med anledning av att samtliga hyresgäster påtvingas avgift för denna:

"... I vårt samhälle är det egna avgörandets princip en självklar spelregel, grundmurad i både lagverk och rättsmedvetande. Ingen kan leverera en dammsugare till dig och kräva betalning utan att du ingått ett köpeavtal. ... Vem drar då Televerket, Karl-

Värmländsk kultur

ÅRGÅNG 8, NR 2 1987
PRIS 15,-

Natur och miljö

Värmländsk kultur

NR 3 1989
ÅRGÅNG 10
PRIS 20,-

stads Bostads AB, Riksbyggen och HSB inför domarskranket. ... Med elefantens elegans kränker man det fria valets princip och traskar rakt in i Karlstads hyresgästers hem med kabel-TV-jack (och vidhängande räkning) till alla, oavsett önskemål. Utan att fråga människorna det rör sig om har Televerket tecknat avtal med de stora allmännyttiga bostadsbolagen om anslutning av lägenheter till ett nytt system av satellit- och lokal-TV. ... Kabel-TV, ja — men bara om du själv vill!"

1988 konstaterade Anders Jansson att "Bäst bevarade cellfängelset nu [är] förstört":

"Fängelset i Karlstad har byggts om av hotellkedjan Home Hotel AB. ... Riksantikvarieämbetet hade föreslagit ett delat ekonomiskt ansvar mellan stat, kommun och brukare. ... Varken byggnadsminnesmärkning eller byggnadsminnesförklaring har nu kunnat genomföras p.g.a. att politiker och tjänstemän gått Home Hotel AB till mötes. ... Hade man nöjt sig med ett lågprishotell hade förändringarna troligen ej blivit så förödande. ... Svenska Turistföreningen beslöt 1985 att vara med och satsa på fängelset som vandrarhem. ... De förhandlingar som ledde till kommunens köp ... hölls utan insyn. ... ett tragiskt minnesmärke över ett misslyckande i kulturminnesvården."

I övrigt diskuterades under året behovet och placering av ett "Teater- och Kongresshus för Värmland". Detta skulle byggas på Sandgrundsudden. Kulturminister Göransson hade föreslagit att Musikteatern och Sjöfleteatern skulle slås ihop. Johan Backlund redogjorde för turerna i frågan. Erika Hellekant skrev: "Efter alla debatter och artiklar om det påtänkta kulturhuset måste jag erkänna att jag känner mig helt omtumlad. Jag har nämligen fått reda på att ett mycket viktigt begrepp inte alls betyder det jag trodde det betydde. Nämligen ordet kultur. Det är ett härligt ord. När jag tänker på det tänker jag på skönhet, känslor och vackra föremål och framför allt alla människors vackra och sköna vrå av livet. Jag har inte tänkt på något speciellt, för alla människogrupper har ju sin sorts kultur. Men nu har jag fått veta att kultur är pengar, opera och lyx! Att det inte alls är något för alla! ... Här ville man bygga upp ett kulturhus för många, många miljoner kronor och sedan skall inte alla få del av det! ... Vi behöver ett stort kulturhus utan marmor och lyx. ... GÄRNA KULTURHUS – MEN FÖR ALLA"

1989 började tidskriftens tionde årgång med en artikel där Roland Kihlstadius gisslade Sunnes och Torsbys politiker som varit njugga med bidrag till utgivningen av Gunnar Almquists "Sammandrag av Fryksdals härads domböcker 1602-1700".

Bengt Åkerblom polemiserade med biskop Wadensjö, som ville göra Gamla Gymnasiet till en kontorsbyggnad för stiftet.

Lokalhistoria, andra världskriget och musik var bland flera teman 1990 och Jan Ling skrev om "Musiklivets kvinnliga apostlar":

" ... Det är nämligen historien om ett klingande Sverige och om de kvinnor som har medelklassens populär- och konstmusiktraditioner i sina pianofingrar. ... "

Dessutom berättade Ling om en ganska unik samling noter som har funnits på Södra Kolsäters herrgård i Långserud.

Per-Olof Millberg och Suzanne Palmquist var redaktörer för nummer 2 år 1992, som handlade om arkeologi. Utställningen "Värmland före Värmland" presenterades. Med några gamla och nya fotografier jämfördes "Carlstad då och Karlstad nu".

1993 redogjorde *Eva Fredriksson* för historien kring "Värmländska herrgårdsbibliotek", bl.a. släkten Löwenhjelm's bibliotek på Long i Grums. Flera av dessa bibliotek har först tagits om hand av Stiftsbiblioteket i Gamla gymnasiet i Karlstad och finns nu på Karlstads stadsbibliotek. *Lars-Eric Samuelsson* skrev om "Trädgård — den kultiverade naturen". Om en geologiskt intressant händelse 1623 "När Tossebergsklätten rasade" redogjorde *Pär Rudström* för i nummer 6.

Om böcker, vikingaskepp och arkiv handlade 1994 års årgång. Peter Olausson beskrev bygget av ett vikingaskepp i Nysäter som då skall påbörjas:

"... Skeppet är på väg mot flagornas och Byälvens lugnare vatten. Snart når de skäggiga männen hemmahamn och möter de gamla, kvinnorna och barnen vid stormansgården i Högsäter.

Så kan man drömma sig bort till en annan tid i vårt västra Värmland, när vattnet förenade bygderna och båtar av olika slag var allmänna kommunikationsmedel. ... Föreningen Vikingaleden bildades hösten 1993. [Dess] största uppgift är att bygga ett vikingaskepp, på samma sätt som dåtidens mäniskor skulle gjort det. ... Ett av flera uppslag i Föreningen Vikingaledens 'tipskatalog' handlar om teaterverksamhet med detta forntidstema. På det området gör man en rivstart redan i år med en amatöruppsättning av Tegnér's 'Fritiofs saga'. Spelplats blir den riksbekanta Högsätersterassen i Gillberga."

I nummer 4 finns några tankar av *Kerstin Osterman* i "Amatör eller konstnär, en glidande skala?" – det klassiska temat från tidningens barndom.

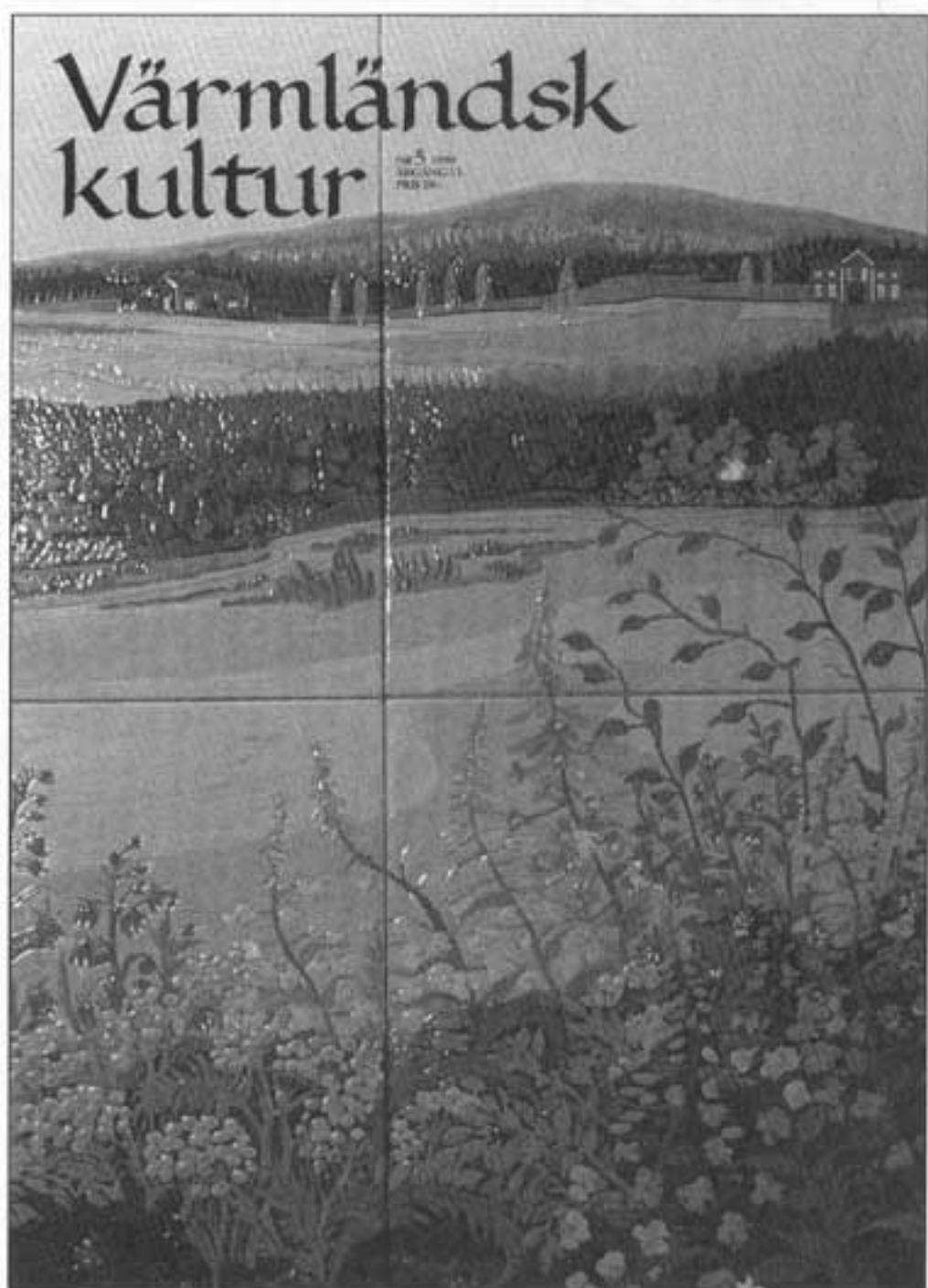
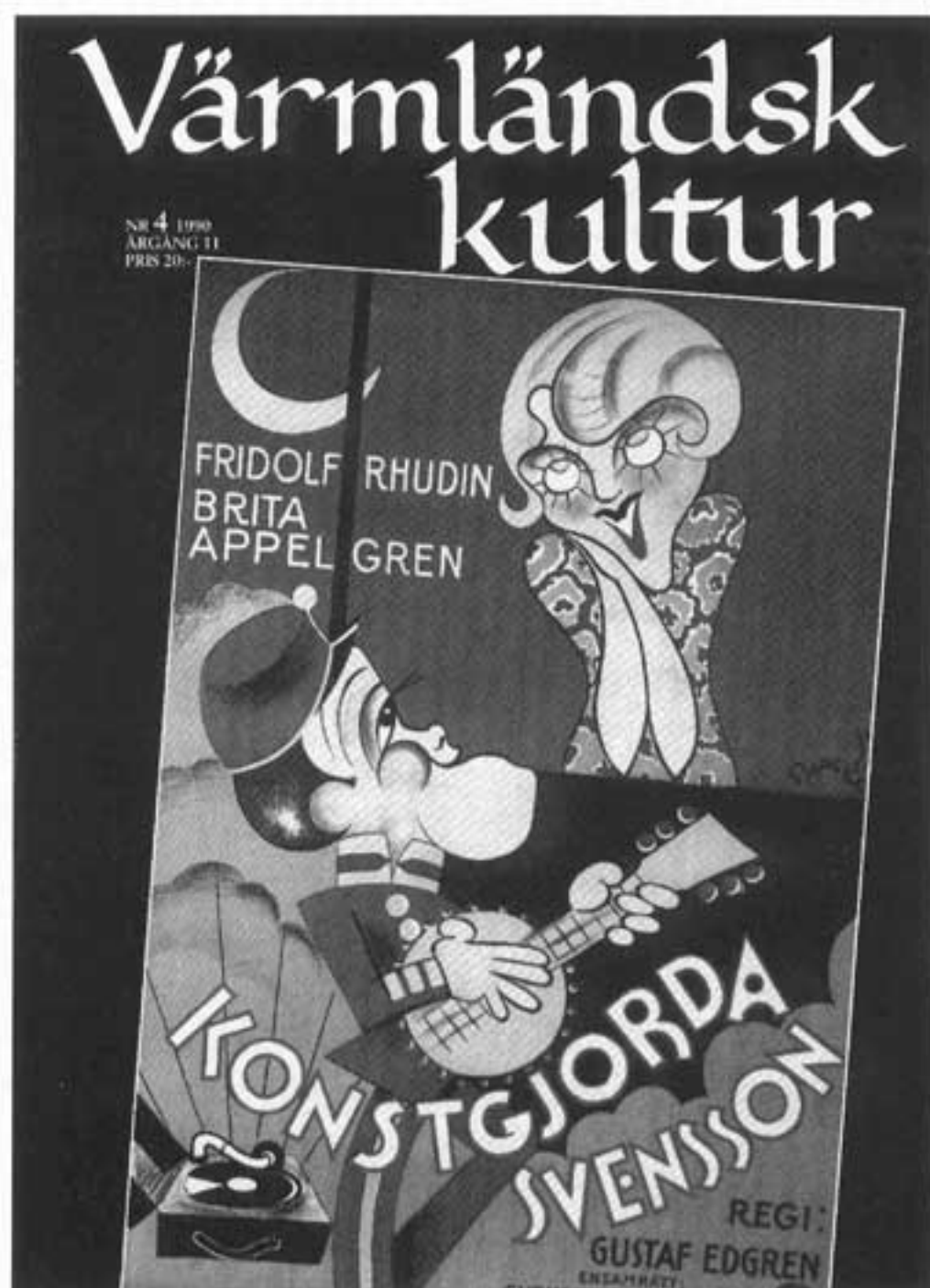
"... Vad man egentligen menar när man pratar om amatörer är nog olika. I t ex sportsammanhang skiljer man på amatörer och proffs och menar då mest att proffsen tar betalt. ... När det gäller konst lägger nog de flesta in mer än ifall man får betalt. ... Det allra viktigaste för att utvecklas som konstnär är nog att man måste ha en stark vilja att ägna sig åt sin konst och att utvecklas. ... Jag tror att en stor andel amatörer skulle kunna utvecklas till ganska bra konstnärer om de hade den rätta viljan. ... Många amatörer är blivande konstnärer."

Nummer 5 var ett speciellt arkivnummer med exempel på arkiv om Värmland inom och utom Värmland. Nummer 6 var ett temanummer för Segerstad och innehåller bl a dikter av 13 ungdomar i åldrarna kring 10 år; jag uppskattar ±5 år. Vad skriver dessa om 25, 50, 75 år?

För mig iögonfallande ämnen under 1995 är skrönor, krigstidsminnen, trav, Silbodalsprästen och glas, en uppräknig utan jämförande värdering. Om krigstidsminnen handlade *Lena Sewalls* recension av *Nils Norléns* "De sista vittnena" med bl a tysken *Willi Jutzis* tragiska öde.

Julnumret innehöll lite nostalgi och nyromantik som *Torleif Styffes* översättning av julevangeliet till dalbymål, typsatt med frakturstil, "Långt tebakers i tia sa han kejsår Augustus ifrå, att he'l vala skull skattskrives " och nog slår "Ära öpp i höjda at Gud å fre på jola at döm han vört ut."

I tidskriftens temanummer 1996 om emigration skrev *Arne Linnarud* om *Oskar Backlund*, *Wilgodt Theophil Odhner* och *Carl Fredrik Östedt*, de båda förstnämnda födda i Västergötland, men med anknytning till Värmland och sedermera knutna till Pulkovaobservatoriet vid S:t Petersburg. Odhners räknesnurra är väl bekant liksom väl backlundnamnet. Östedt

var en av *Vladimir Illjitz Uljanovs* (Lenin) anfäder. I övrigt berörs emigrationen i västerled, till Norge och USA. Datorn omskrivs och som symbol för detta må nämnas industridesignern *Susanna Englunds* moderna datorkonst på julnumrets framsida.

Bertil Ludvigssons fotografi av några bokryggar från "En bokhylla i Karlstads stifts- och läroverksbibliotek" utgjorde omslagsbild till 1997 års litteraturnummer. *Arne Vannevik* recenserade CD-bibliografin "Värmlandslitteratur A till Ö". Julnumret har som framsida en avbildning av 1973 års julkalender, som i sin tur var ett nytryck av *Aina Stenberg* - MasOles kalendrar 1934-1964.

1998 uppmärksammades Östra Värmland. I ett speciellt musei- och arkivnummer presenteras flera ny- och tillbyggnader, bl.a. Värmlands Museum och Arkivcentrum. I julnumret skrivs om julbröd och julmust. "De dödas julotta", ett återkommande tema, skildras av *Monika Carlheim-Gyllensköld*.

1999 års första nummer hade dans som tema. Dans i stillbilder – hur går det? Inte så tokigt. Några bilder har tagits på "lite tid" så att man av de lite suddiga kjolarna kan ana hur de sveper runt. Men även *Jörgen Rencks* stillbild av *Pia Sidetun* väcker nyfikenhet. Hur har hon rört sig strax innan och vad är hennes nästa steg? På något sätt väcks ett intresse för denna konst. Nummer 2 hade som omslag ett fotomontage av *Bertil Ludvigsson* föreställande pergamentfragment och Värmlandsböcker. Temat för nummer 3-4 var "Mitt Värmland", som uppmärksammade de nationella släktforskardagarna i september. En typisk symbol för släktforskarens problem är nog dikten "Om släktforskning" av *Gunnar Ehne*. Nummer 5 har mat och dryck som tema och nummer 6 är julnummer. Det handlar om julkort, traditioner och julminnen.

Detta är alltså min subjektiva redogörelse av de 20 årens nummer. Om man räknar med de fem första årgångarnas fyra nummer per år och därefter sex nummer och då inte tar hänsyn till dubbelnummer så blir det 110 nummer. Att göra heltäckande referat av dessa låter sig inte göra inom utrymmets ram. Jag vet att jag missat mycket såväl med öppna ögon som omedvetet. Många jag velat nämna har inte fått sitt namn med. En annan krönikör skulle gjort andra värderingar. Jag har dock sökt göra urvalet så neutralt som möjligt och undvikit att själv värdera innehållet. De värderingar som finns står respektive skribent för. Jag vill dock göra ett undantag och det är julnumren och dess utformning. De har mer och mer de senaste åren fått karaktären av just jultidning och då fått en "julaktig" framsida. De väcker hos mig julkänsla. Och det är samtidigt intressant att iakttä mångfalden. Två kontraster här utgör *Aina Stenberg* och *Susanna Englund*. Den förstnämndas julkalender från 1930-talet "återuppväcker" min barndoms julkalendrar, den andra måste jag betrakta en stund för att ta till mig. Den förstnämnda konstnären finns förmodligen inte i livet, så det har inte så stor betydelse vad jag tycker om konstverket. Men den senare vet jag vem det är och då är det viktigt att inte sära. Men ändå, jag tycker omslaget har sitt berättigande. Jag vet inte vad *Englund* vill säga med bilden, men det

NR 1 2000
ÅRGÅNG 21
PRIS 30,-

Värmländsk kultur

är ju betraktaren som har att tolka. Bilden är spännande. Den är gjord med en modern metod. 20 år framåt i tiden kanske den inte är så uppseendeväckande.

Jag vill till sist ge en övergripande karakteristik. Tidningen började med att vara oppositionell. Den skapade debatt. Debatten har då och då flammats upp. Tidningen började som en strikt facktidskrift med saklig något "tråkig" typografi. Den har utvecklats till en modern tidning med moderna typsnitt och modern utformning – men den tycks ha blivit lite snällare. Har den lämnat trotsaldern och tonårens oppositionslusta? Kanske – kanske inte. Genom att vara ett forum för sådant som "inte får plats" i andra media är den ett debattinlägg i sig. Värmländsk Kultur omfattar verkligen kultur i dess totala betydelse och är pankulturell, om nu det ordet tillåts. Den söker skapa gemenskap och förståelse mellan de olika kulturyttringarna.

PS. För den som har tillgång till internet och som tycker att min genomgång är väl summarisk, vill jag hänvisa till web-sidan <http://www.algonet.se/-vkultur/artreg.html>. Där har Johan Fält framställt ett register med många sökingångar. En förhoppning är att detta register kommer att utges i tryckt form. DS.